

Føroya Sosial-Demokratatur

FRÆLSI

JAVNABUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 18

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 1. mai 1954.

Bladið verður bflagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

27. Árg

1. mai

1. mai er stóri hátíðardagur hjá øllum tí arbeiðandi fólkinum kring um allan heimin. Á hesum degi fylkist hin arbeiðandi fjöldin undir merkum sínum til kravgongur og hátíðarliga bera arbeiðaraleiðararnir fram í røðum krøvini um betri og tryggari livilíkindi, mana til sterkari fylking og áhaldni og ágrýtni í menningar- og upplýsingarstarvinum, ið er leiðin til frígiring av tí arbeiðandi fjóldini.

Tað er menniskjan, tað umræður. Tað er verjan av rættindum menniskjans, ið er fremsta málið. Tað er mótmæli móti kapitalismuni, ið altíð hevur lyndið til at minka um rættindi teirra einstöku, eitt mótmæli móti tí kapitalistiska samfelaginum, ið altíð er úti eftir peningaligum vinningi og verju av teimum einstöku virkis-eigarunum.

Hægsta evni menniskjans, hetta eyðkenni av menniskjans virði, vórðu dömd til undirgang, takkað verðið eyðræningini frá tí kapitalistiska samfelaginum. Demokratiska-sosialistiska Framhald á 4. síðu.

**Løgtingið saman at viðgera spurn-
ingin um 800 kr. í minstuløn.**

**KEMUR AT KOSTA SAMFELAGNUM
2.350.000 KRÓNUR**

Í gjár kl. 4 sp. kom Føroya lögting saman fyri at viðgera og taka stöðu til „minstuløn tryggjaða ca. kr. 800 um mánaðin“, sum tikið verður til í áheitan Føroya Arbeiðarafelags. J. Fr. Ørgaard, ið er tingformaður í løtuni setti tingið, bað J. P. Henriksen og Poul Petersen vera skrivara og gav síðan orðið til lögmannin, ið legði fram álit og lógaruppskot um: *Viðbót til minstuløn fiskimanna.*

Lögmaður greiddi frá tí, ið fram var farið seinastu dagarnar. Tá ið hann hevði hildið fast um ikki at kalla tingið saman fyrr enn verkfallið var av, var tað av prinsipiellum orsökum, fyri at verja um virðing tingsins og fyri at tingið ikki skuldi koma at arbeiða undir trýsti av nökrum slag.

Hann greiddi frá lógaruppskotinum. Tá ið eingi töl vóru nevnd í tí, var hetta orsakað av, at flokkarnir kundu taka stöðu til endaligustöðdina av minstulønini, aldursmark o. a.

Í álitinum verður m. a. sagt, at lönjavnin hefur givið fylgjandi yvirlet yvir veitta lönjavnin:

1947	—	403 menn	tilsammans	kr. 332.475
1948	—	197	—	142.790
1949	—	376	—	307.000
1950	—	725	—	700.449
1951	—	960	—	607.215
1952	—	608	—	580.125
1953	—	350	—	278.331

Leysla mettt vil tann minstulønin, ið veitt verður útyvir tær 500 kr., ið lætnar verða frammanundan, geva hetta úrslit: fyri 4 mánaðir av árinum:

1500 mans 100 kr. um mán.	kr. 600.000
2000	1.600.000
2200	2.640.000

Skattleggjandi inntøka fyri 1954/55 er ætlað til kr. 53.000.000
við frádrátti av inntøkum undir kr. 2000 kr. 6.000.000

Eftiri at skattleggja av

47.000.000

Henda skattskylduga inntøka gevur, tá ið roknað verður við:

1 pst. av 47.000.000	kr. 470.000
2 pst. av 47.000.000	kr. 940.000
3 pst. av 47.000.000	kr. 1.410.000
4 pst. av 47.000.000	kr. 1.860.000
5 pst. av 47.000.000	kr. 2.350.000

Verður prosentstigið 5 nýtt, verður fylgjandi eykaskattur at gjalda:

av 2000 kr.	kr. 100
av 3000 kr.	kr. 150
av 5000 kr.	kr. 250
av 7000 kr.	kr. 350
av 10.000 kr.	kr. 500
av 15.000 kr.	kr. 750
av 20.000 kr.	kr. 1000

Sum tað sæst av hesum, verður lögtingsskatturin ovurstórur um hesin peningur skal fáast til vegar við skatti, men tað eru ymiskar aðrar keldur, ið lögtingið kann troyta. Ein partur av hesum má so koma inn sum skattur, og ein má rokna við, at tað kemur at verða hin stórri parturin.

Tingið kemur samanaftur í morgin kl. 10. Tá kemur málið til 1. viðgerð. Enn kann einki sigast um, nær málið verður endaliga avgreitt, men tingið ger í øllum førum sítt besta fyri at tað skal vera so skjótt sum gjørligt.

TÁ IÐ AVGERÐIN FALL og verkfallið endaði

Drúgvur vóru samráðingar fyri at fáa lögmannin at kalla tingið saman. Týskvöldið var greitt, at allar royndir at royna uppáftur, vóru nyttuleysar Sovar tað, at Føroya arbeiðarafelag kom uppi. Kl. 9½ f. p. mikudagin fekk lögmaður soljóðandi bræv frá Føroya arbeiðarafelag:

Til Lögmann K. Djurhuus.

Tá tað nú av Føroya Fiskimannafelag er heitt á okkum umboðum fyri Føroya arbeiðarafelag um at ganga teimum á móti í krav teirra til tingmenn og landstýrið um at taka stöðu til verkfallið, soleiðis at teir fáa ta hjálpa teim tórvor fyri at fáa livilig kor.

Tá tað nú er gingið long tíð síðan verkfallið varð lýst, so at menn eru troystir, og roknað kann verða við at einki av fiskifórunum fer avstað, rokna vit við at tað lemjir landi soleiðis, at tað verður ikki liviligt, hvørki fyri fiskimannin ella fyri onnur.

Henda okkara áheitan verður gjørd av teirri orsök at tað eru nógvir fiskimenn komnir til Havnar og týðir tað uppá teirra rættvísu krav og siggja vit tað soleiðis at eingin kann svara fyri hvat kann henda um so er at øll krøv verða avstíð.

Vit vilja tí biðja tygum um at ganga fiskimanninum á móti í krøvum teirra.

At kalla tingið saman beinanvegin, soleiðis at teir fáa sína minstuløn tryggjaða ca. kr. 800 um mánaðan.

Vegna umstøðurnar mugu vit krevja tygum um svar innan ein tíma.

Hetta bræv var undirritað av nevnd Føroya Arbeiðarafelags og nökrum umboðsm. f. bygðafelugini.

★

Magnus Tórsheim, formaður F. A. s var allan hnda fyrrapartin til samráðingar við lögmannin. Hann greiddi hon um gjølla frá, hvussu álvarsom stöðan var og hvat kundi henda, um hann ikki gekk F. A. á móti. Aftaná hesa frágreiðing gekk lögmaður við til at kanna allar møguleikar, men helt framvegis fast um, at verkfallið mátti avblásast fyrst. Hetta var sjálvandi ringt at koma til rættis við.

J. P. Davidsen, lögtingsmaður, fór so seinni til lögmanns, tosaði við hann og setti so hiit avgerandi uppskotið fram.

Lögmaður og Fiskimannafelagið skuldu samstundis binda seg til ávika-vist, at verkfallið varð avblást beinan vegin og at lögmaður samstundis kallaði tingið saman. Hetta uppskot samtyktu báðir partar og kom sostatt at verða tað, ið gjørdi enda á verkfallinum, samstundis sum tað fullvissaði fiskimenn um, at tingið nú kom saman fyri at tryggja teimum eina hóskaði minstuløn.

Úrslitið av avgerandi semingsupp-

skoti og kravi J. P. Davidsens fekk Føroya arbeiðarafelag í hesum skrivi:

Í brævi frá 27. apríl 1954 — mót-tikið 28. apríl kl. 9.30 — hevur Føroya arbeiðarafelag heitt á lögmann um at fáa tingið inn beinanvegin til tryggjar av eini tilskilaðari hægri minstuløn fiskimanna.

Lögmaður ger felagnum kunnugt, at hann er tilreiðar at fáa tingið inn og seta fram lógaruppskot til tryggjar av einari eykaviðbót til galdandi minstuløn fiskimanna, men treytin er, at tingið fær tann arbeiðsfríð, sum tað eigur, og so státt má lögmaður krevja, at verandi arbeiðssteigur á sjógv og landi er hildin uppat í dag, samstundis sum boðsending til tingmenninar fer út.

K. DJURHUUS, Lögmaður.

29. apríl sendi F. A. soljóðandi skriv til Føroya Landsstýri:

Við tókk fyri skriv av d. d., sum svar uppá tað av okkum framsetta krav í morgum dagsett 27/4, vilja vit hervið gera heiðraða landsstýri kunnigt:

Stjórnin hevur viðtikið beinleiðis at avlýsa øll verkban, eisini ætlaða eykkaðalfund.

Vit hava sent fjarrit til allar limir okkara. Ið kunnger hetta kl. 18.50

Við tókk fyri góða viðger og kvøðu arbeiðaranna.

Fyri F. A.
Andrea Arting
skrivari

Ísfiskurin

Kúrberg 778 ks. 2025 stp. Dragasund
796 ks. 2767 stp.

Úr Fuglafirði

Seinastu vikuna fingur bátar væl við snóri. 8 mannafar, ið var úti á havi fekk 800 p. Kallsoy fekk ein dag 1200 p. Oynd-firir eru herfyri komnir uppi 2700 p. við snóri á Norðhavinum. Erik, ið hevur ligið undir verkfallinum, er nú farin aftur at veida. Fyrsta túrin hevði hann 2200 p. Tá ið vit hövdu növnini á teimum, ið tóku setiskiparpróg, hövdu vit av misgávm gleymt Petur Midjord úr Fuglafirði, ið fekk 56t.

Trondhjem kom úr Keypmannah. hóskvöldið. Tjaldur fór úr Keypmannah. friggja dagin.

»Vælfarið« var vestanfyrir við snóri týsdagin. Veiddi eini 1000 pund. Fer til Íslands í dag.

Útvarpið í morgin:

Vikuvirlit frá pressens radioavis og veðurtíðindi. — Føroysk tíðindi — Um fuglarannsóknir í Føroyum, Arne Nørrevang, cand. mag. — Samrøða við Bartholdy, prest — Ein gomul Havnarkona um Havnina í gomlum døgum.

Verður valdgerðarrættur skipaður?

Lögmaður segði á tingfundi í gjár, at hann hevði í hyggju at seta uppskot um at stovna valdgerðarrætt til at avgera arbeiðsóssemyr.